

Щоденний огляд

Війна РФ проти України: енергетичний вимір

(станом на 12:00 23 лютого)

#StopRussianAggression
#StandWithUkraine

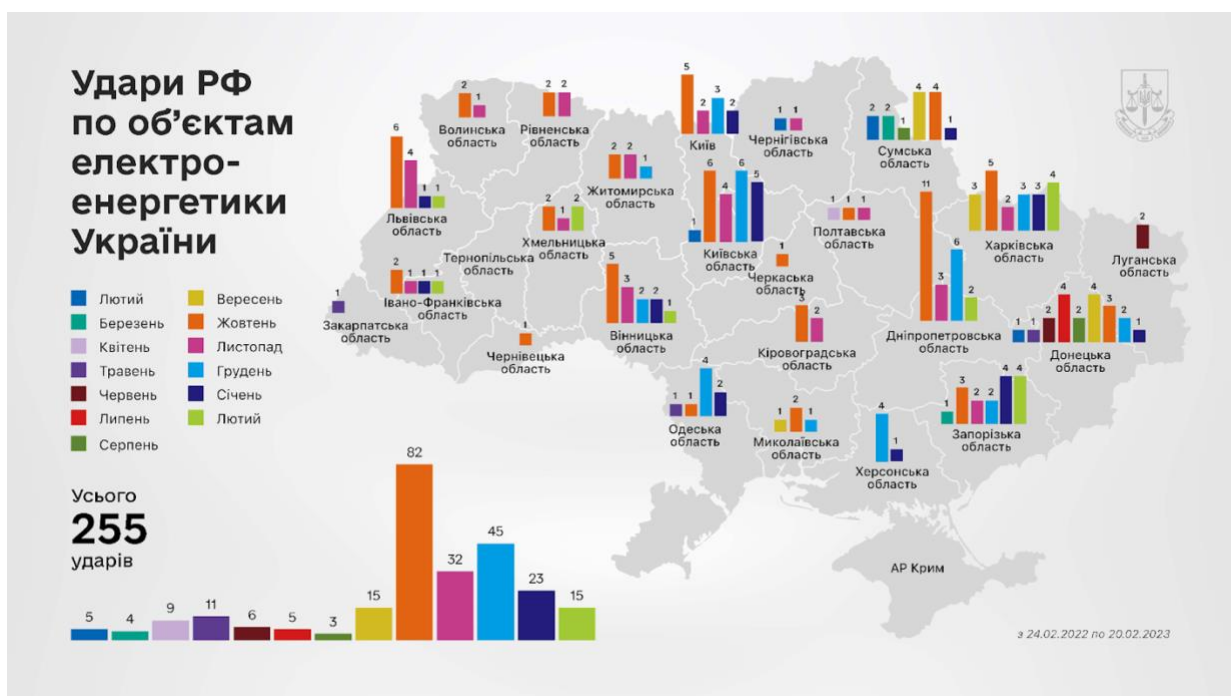
Резюме

- За інформацією генпрокурора Андрія Костіна, ворог цілеспрямовано знищує критичну інфраструктуру. За час війни завдано 255 ударів (що досягли цілей) по 112 енергооб'єктах, 77% припадає на період з жовтня по лютий.
- Найбільша кількість атак зафіксована в Київській (22), Дніпропетровській (22), Донецькій (20), Харківській (20) та Запорізькій (16) областях. Загалом пошкоджено або знищено 4 040 інфраструктурних мереж - газопроводів, водопроводів та електромереж.
- Довкілля України завдано майже 1,9 трлн грн збитку - міністр захисту довкілля та природних ресурсів Руслан Стрілець. Окуповано 132 родовища корисних копалин, збитки галузі сягають 7,76 трлн грн.
- За інформацією "Укренерго", 23 лютого дефіцит потужності в енергосистемі відсутній і не прогнозується. Через пошкодження розподільчих мереж внаслідок ворожих обстрілів, зафіксовано знеструмлення у прифронтових районах Харківської, Запорізької та Херсонської областей.
- Прем'єрміністр Денис Шмигаль повідомив, що на швидке відновлення зібрано близько 150 млрд грн, зокрема 17 млрд грн конфіскованих у російських банків, 35,5 млрд грн від Нацбанку, 1,5 млрд дол. від США та 1 млрд євро від Єврокомісії. У сфері енергетики Шмигаль нагадав, що Сполучені Штати виділили додатково 0,8 млрд дол., у зв'язку з чим міністр енергетики спільно з "Укренерго" формують відповідну стратегію.

- Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба на спецесії Генеральної асамблеї ООН представив проєкт резолюції про принципи справедливого та міцного миру в Україні.
- Президент Володимир Зеленський вніс до Верховної Ради постанову про застосування секторальних спеціальних економічних санкцій до фінансових установ РФ.

Атаки

Починаючи з 10 жовтня 2022 року, ворог цілеспрямовано знищує критичну цивільну інфраструктуру України, зокрема енергетичну, [повідомив](#) генеральний прокурор Андрій Костін. Ворогом завдано 255 ударів (що досягли цілей) по 112 об'єктах, 77% з яких припадає на період з жовтня по лютий. Найбільша кількість атак по енергооб'єктам зафіксована в Київській (22), Дніпропетровській (22), Донецькій (20), Харківській (20) та Запорізькій (16) областях. Загалом росією пошкоджено або знищено 4 040 інфраструктурних мереж - газопроводів, водопроводів та електромереж. Костін зауважив, що Офіс генпрокурора розглядає ці атаки як навмисне створення непридатних для життя умов, що відповідає одній з ознак геноциду, вказаній у Конвенції ООН про запобігання злочину геноциду та покарання за нього.

Джерело: [Офіс Генерального прокурора](#)

Андрій Костін також [заявив](#), що створення спецтрибуналу для засудження злочину агресії росії підтримують більше 20 країн. З його слів, модель трибуналу, буде передбачати можливість заочного засудження. Він додав, що наразі створення спецтрибуналу перебуває на стадії прийняття політичного рішення у країнах-партнерах.

За [інформацією](#) генерального директора "ДТЕК Енерго" Ільдара Салєєва, за період з жовтня по лютий теплові електростанції компанії були атаковані 28 разів, а за рік війни, виконуючи свої професійні обов'язки, було поранено 32 працівника, 3 - загинуло.

За рік повномасштабної війни країна-терорист завдала довікллю України майже 1,9 трлн грн збитку, [заявив](#) міністр захисту довіклля та природних ресурсів Руслан Стрілець. Зокрема, у зоні бойових дій знаходиться найбільш промислово розвинена частина України, окуповано 132 родовища корисних копалин, збитки галузі сягають 7,76 трлн грн. Крім того, колосальні наслідки може мати ситуація із діями росії на Каховському водосховищі - вихід з ладу системи охолодження Запорізької АЕС, а також позбавлення 1 мільйона українців доступу до питної води. У Херсонській ОВА [повідомили](#), що внаслідок критичного рівня падіння води у Дніпрі повністю зникла вода зі свердловин, що забезпечують водопостачання одного із селищ.

Ядерна безпека

20-22 лютого 2023 року на ДСП «Чорнобильська АЕС» було успішно [проведено](#) інспекцію МАГАТЕ в рамках Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Мета інспекції – перевірка відсутності незаявлених ядерних матеріалів та інформації про конструкцію ядерної установки, яка була надана Україною. Зауважень з боку інспекторів не було.

Сектор електроенергетики

Робота енергосистеми

За [інформацією](#) міністра енергетики Германа Галуценка, 23 лютого, незважаючи на збільшення обсягів споживання у зв'язку з похолоданням, генерація має достатньо потужності для повного забезпечення потреб споживачів, а також значний резерв.

За [інформацією](#) "Укренерго", 23 лютого обсяг споживання електроенергії - на рівні звичайного робочого дня, дефіцит потужності в енергосистемі відсутній 12 днів поспіль і наразі не прогнозується. В роботі усі види електростанцій, імпорт електроенергії незначний і продовжує знижуватися. Через відсутність дефіциту в системі, ліміти споживання до областей не доводились. Внаслідок ворожих обстрілів мають місце пошкодження розподільчих мереж та порушення електропостачання споживачів у низці областей. В Одесі залишаються мережеві обмеження через значне пошкодження енергетичної інфраструктури, що призводить до необхідності застосування графіків погодинних відключень.

За [даними](#) ENTSO-E, 23 лютого Україна здійснювала незначний комерційний імпорт електроенергії зі Словаччини (3-17 МВт) та Молдови (0-5 МВт) (для різних годин впродовж доби). Доступ до пропускної спроможності за напрямком "Словаччина-Україна" (500 МВт) [викупили](#) три компанії загальним обсягом 360-362 МВт: "Д.Трейдінг" (350 МВт), "Августа" (10 МВт) та "Артлекс-Груп" (0-2 МВт). За відсутності значної конкуренції, гранична ціна доступу була "нульовою". Доступ за напрямком "Молдова-Україна" рівним графіком викупила "Д.Трейдінг" (120 МВт); гранична ціна – "нульова". Доступ за іншими напрямками не пропонувався. При цьому, цінові індекси Base РДН країн Східної Європи (Польщі, Словаччини, Румунії та Угорщини) приблизно в 2,3 рази [перевищували](#) аналогічний показник України.

Припинення та відновлення постачання

За [інформацією](#) "Укренерго", через пошкодження розподільчих мереж внаслідок ворожих обстрілів, зафіксовано знеструмлення у прифронтових районах Харківської, Запорізької та Херсонської областей. Там, де дозволяє безпекова ситуація, проводяться ремонтні роботи.

Масштабні припинення електропостачання та активні відновлювальні роботи мали місце:

- у **Харківській області**, за [даними](#) ОВА, протягом доби ворог обстріляв щонайменше 18 населених пунктів, внаслідок чого в селі Чернещина Ізюмського району пошкоджено електроопори. [22 лютого](#) енергетики відновили електропостачання водонапірної вежі в одному із сіл, розташованому на кордоні України з РФ, що зазнає постійних обстрілів. Ця споруда є єдиним джерелом водопостачання у населеному пункті. За [даними](#) Міненерго, за добу внаслідок ворожих обстрілів зросла кількість знеструмлених споживачів у регіоні;
- у **Дніпропетровській області**, за [повідомленням](#) місцевого ОСР, 23 лютого обмеження споживання відсутні. Однак, мережі "Укренерго" пошкоджені через обстріли, аби запобігти перевантаженню можливі обмеження електропостачання в окремих вузлах. [22 лютого](#) ворог вчергове відкрив вогонь по Нікопольському району, внаслідок чого в місті Марганець пошкоджено лінії електропередачі та знеструмлено насосні станції одного з водоканалів. Це призвело до призупинення подачі води для близько 35 000 домогосподарств. Станом на 20:00 того ж дня водопостачання було відновлено;
- у **Запорізькій області**, за [даними](#) місцевого ОСР, станом на 07:00 23 лютого без електропостачання залишались 30 060 споживачів у 76 населених пунктах (за винятком тимчасово непідконтрольної території). Протягом доби фахівці відновили постачання для 85 домогосподарств в Оріхівському районі та 3 - у місті Запоріжжя (ще 3 одиничні відключення мали місце). 22 лютого через ворожі обстріли на обладнанні Степногірських електромереж виникли нові пошкодження, внаслідок яких було знеструмлено 5 950 споживачів, відновлювальні роботи розпочнуться щойно дозволить безпекова ситуація;
- у **Херсонській області**, за [даними](#) ОВА, станом на 21 лютого для відновлення електропостачання працювали 33 бригади (143 спеціалістів та 54 одиниці техніки). Фахівці виконували роботи на пошкоджених лініях, що живлять місто Херсон, села та селища Вірівка, Лиманець, Нововознесенське, Новодмитрівка, Миролюбівка, Архангельське, Борозенське, Білоусове, Правдине, Зимівник, Велетенське, Станіслав та Велика Олександрівка. [22 лютого](#) енергетики відновили живлення для 785 абонентів деокупованих сіл Інгулівка та Лиманець Дар'ївської громади та [Миролюбівка](#) Нововоронцовської громади. Наразі на звільненій Херсонщині електропостачання відновлено для 103 із 228 населених пунктів, або 45% від загальної кількості;
- в **Одеській області**, за [інформацією](#) місцевого ОСР, протягом 21-22 лютого фахівці відновили електропостачання для 30 500 домогосподарств у 50 населених пунктах. Для цього були задіяні 44 бригади (106 працівників та 44 одиниці техніки), які відремонтували 38 повітряних ліній та заживили 848 трансформаторних підстанцій;

- у **Миколаївській області**, за [інформацією](#) ОВА, станом на 23 лютого частково або повністю пошкоджено 1 027 об'єктів електропостачання (+14 протягом доби), без електроенергії залишались 5 населених пунктів (-2) Баштанського та Миколаївського районів;
- у **Донецькій області**, за [даними](#) місцевого ОСР, 21 лютого спеціалісти виконали ремонт постраждалого від обстрілів обладнання та відновили електропостачання для 2 079 домогосподарств у 2 населених пунктах. Через постійні обстріли без електроенергії залишався 131 населений пункт, де фахівці не мали доступу до проведення робіт. За [даними](#) Міненерго, 22 лютого відновлено електропостачання для майже 18 000 абонентів;
- у **Луганській області**, за [повідомленням](#) ОВА, у місті Северодонецьк, як і у більшості окупованих населених пунктів, мешканці зимують у багатоповерхівках без опалення, у більшості районів відсутні електро- та водопостачання;
- у **Київській області та місті Київ**, за інформацією місцевих ОСР [\[1,2\]](#), 23 лютого ліміти електроспоживання відсутні, однак у разі перевантаження мереж можливі відключення в окремих районах. Станом на ранок 22 лютого в Київській області було знеструмлено 7 ЛЕП напругою 6-10 кВ та 101 трансформаторну підстанцію, близько 4 000 споживачів у 12 населених пунктах залишались без електроенергії, тривала ліквідація наслідків негоди.

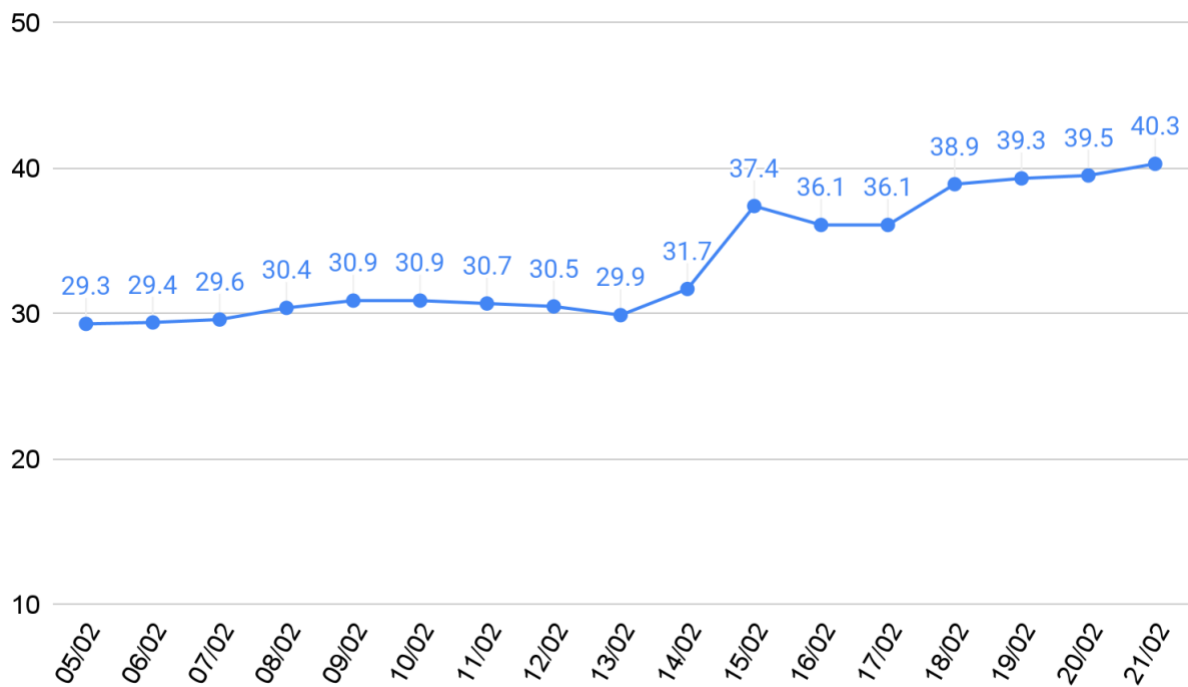
Нафтогазовий сектор

Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України 21 лютого зріс до 40,3 млн куб. м на добу (+0,8 млн куб. м до попередньої доби), тобто лише 37% від обсягів, передбачених контрактом із "Газпромом" (109 млн куб. м на добу). Транзитні потоки через точку з'єднання "Сохранівка" не відбувалися.

Фізичний імпорт з країн ЄС у звітну добу становив 11,3 млн куб. м та здійснювався через точку з'єднання з Угорщиною "Берегдароц" (ВТЗ Берег) обсягом 4,3 млн куб. м, через точку з'єднання з Польщею "Германовичі" (ВТЗ Україна-Польща) обсягом 1,6 млн куб. м, через точку з'єднання зі Словаччиною "Будінце" обсягом 4,6 млн куб. м та через точку з'єднання з Молдовою "Каушани" обсягом 0,8 млн куб. м. На виході з ГТС, окрім транзиту, транспортування газу 21 лютого не здійснювалось.

Транзит російського газу через територію України, млн куб. м

Джерело: "ОГТСУ"

Припинення та відновлення постачання

Міненерго не оновлювало інформацію про відновлення постачання та про кількість споживачів без газу станом на 22 лютого.

Найбільш складна ситуація з газопостачанням спостерігалася у **Дніпропетровській, Донецькій, Луганській, Запорізькій, Херсонській, Миколаївській, Харківській областях.**

В **Донецькій області** без газопостачання залишилось місто Часів Яр. Як повідомляє місцевий оператор ГРМ, це обумовлено неможливістю усунення витоків та відновлення зруйнованих ділянок газорозподільної системи, зокрема газорозподільних станцій (ГРС), через активні бойові дії.

В **Луганській області** голова Северодонецької ВЦА Олександр Стрюк повідомив, що окуповане місто Северодонецьк залишається повністю без опалення.

В **Херсонській області** місцевий оператор ГРМ відновив постачання газу споживачам одного з населених пунктів Бериславського району (колишній Великоолександрівський район). Першим 28 домогосподарствам вже відновлено розподіл газу, роботи тривають.

У **Миколаївській області**, за даними ОВА станом на 23 лютого, всього за час війни було пошкоджено 1 147 об'єктів газової інфраструктури (без змін у порівнянні із 22 лютого), внаслідок чого без газопостачання залишалось 5 302 споживачів (-20).

В **Харківській області** місцевий оператор ГРМ протягом підключив газ до 800 домогосподарств деокупованих Чугуївського, Ізюмського, Куп'янського районів області. Також після обстрілу окупантами Золочівської громади, газовики оперативно локалізували аварійну ситуацію та відремонтували перебиту мережу без припинення газопостачання у оселі.

В Дніпропетровській області через чергову атаку окупантів вкотре [постраждала](#) газова інфраструктура міста Марганець.

Інформація про ситуацію з газопостачанням у решті проблемних областей була відсутня на момент підготовки огляду.

Контрзаходи українських компаній та державних органів

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба під час виступу на спецсесії Генеральної асамблеї ООН [представив](#) проєкт резолюції про принципи справедливого та міцного миру в Україні. Зі слів Кулеби, проєкт охоплює ключові положення формули миру, зокрема, «повне виведення російських військ з території України, і чітку кваліфікацію дій росії». Кулеба розповів, що нині «ведеться жорстока кулуарна боротьба» навколо проєкту резолюції, оскільки росія намагається відмовити деякі країни від голосування за неї. Під час виступу Кулеба [звернувся](#) до країн, які прагнуть виправдати свій «нейтралітет», «дружити одночасно і з росією, і з Україною», наголосивши, що будь-яка допомога росії зараз означає допомогу їй у руйнуванні Статуту ООН, а виправдання військової підтримки рф є лицемірством.

Заступниця постійного представника України при міжнародних організаціях у Відні Наталія Костенко під час засідання Форуму з безпекового співробітництва ОБСЄ [заявила](#), що ядерний тероризм росії загрожує всьому світу, а рішення москви призупинити свою участь у новому Договорі про стратегічні наступальні озброєння є черговим провокаційним актом держави-агресора. З її слів, росія "продовжує цілеспрямовано руйнувати існуючу архітектуру ядерного роззброєння та нерозповсюдження". Костенко закликала міжнародну спільноту лишатися єдиною у своїй "рішучій відповіді на агресивну поведінку росії" та вжити "невідкладних спільних заходів для запобігання та протидії будь-яким формам ядерного шантажу з боку терористичної держави".

Президент Володимир Зеленський [вніс](#) до Верховної Ради постанову про застосування секторальних спеціальних економічних санкцій до фінансових установ рф. Санкції стосуються всіх банків росії, в тому числі Центробанку, небанківських кредитних організацій, операторів платіжних систем, професійних учасників фондового ринку, страхових компаній, інвестиційних фондів та інших установ, що надають фінансові послуги. Керівник Офісу Президента Андрій Єрмак [повідомив](#), що міжнародна експертна група з питань санкцій проти росії ("група Єрмака-МакФола") працює над запровадженням візових санкцій проти військових, які беруть участь в агресії, та членів їх сімей. "Банки, енергоносії, діаманти, - ця робота триває", додав Єрмак.

Президент Володимир Зеленський [у відповідь на петицію № 22/177712-еп](#) повідомив, що питання відновлення електронного декларування посадовцями може бути вирішене лише на законодавчому рівні, відповідний проєкт закону включено до порядку денного дев'ятої сесії Верховної Ради. Йдеться про законопроєкт «Про внесення змін до деяких законів України з метою виконання вимог Європейської Комісії щодо набуття Україною статусу члена Європейського Союзу» (реєстр. №8071), який зокрема, має на меті відновлення обов'язку подання декларацій посадовців.

На засіданні Президії Конгресу місцевих та регіональних влад при Президентові України, прем'єрміністр Денис Шмигаль [повідомив](#), що на швидке відновлення зібрано близько 150 млрд грн, зокрема 17 млрд грн, конфіскованих у російських банків, 35,5 млрд грн від Нацбанку, 1,5 млрд дол. від США та 1 млрд євро від

Єврокомісії. У сфері енергетики Шмигаль нагадав, що Сполучені Штати виділили додатково 0,8 млрд дол., у зв'язку з чим міністр енергетики спільно з «Укренерго» формують відповідну стратегію, яку незабаром мають представити уряду. Серед інших пріоритетів: відновлення пошкодженого житла, критичної інфраструктури, розмінування та економічне відновлення. Прем'єр також закликав голів ОВА якнайшвидше підготувати проектну документацію за всіма п'ятьма напрямками, щоб розпочати процес швидкого відновлення одразу після ухвалення законодавства.

НКРЕКП [анонсувала](#) засідання 28 лютого, де планує затвердити:

- проєкт [змін](#) до ліцензійних умов з виробництва електроенергії, якими звільнити від ліцензування діяльність з резервного (аварійного) виробництва електроенергії мобільною (автономною) електростанцією;
- [зміни](#) до постанов НКРЕКП, спрямовані на запобігання маніпуляціям учасників ринку електроенергії, зокрема шляхом моніторингу за здійсненням операцій в системі управління ринком та програмному забезпеченні оператора ринку (ОР). Зокрема, передбачається, що у разі непідтвердження забезпечення потужностями власної генерації та/або купівлі на РДД та/або імпорту заявлених учасником ринку на продаж на РДН обсягів електроенергії ОР відхиляє заявки на торги на РДН та ВДР, та призупиняє участь такого учасника у РДН та ВДР строком на 7 календарних днів.

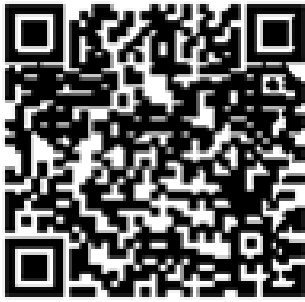
НАБУ і САП [повідомили](#) про підозру у зловживанні службовим становищем колишньому міністру інфраструктури України та його колишньому першому заступнику, внаслідок чого державі завдано понад 30 млн дол. збитків. За версією слідства, у 2015 році посадовці видали наказ, що дозволяв приватним компаніям стягувати на свою користь половину ставки державного корабельного збору із суден у морському порту «Південний».

Джерела:

Звіт підготовлено на основі зібраних, ретельно перевірених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних першоджерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних підприємств. Інформація збиралась з офіційних веб-сайтів та офіційних сторінок у соцмережах, в окремих випадках – також відповідних повідомлень у ЗМІ.

З питань підписки, коментарів та інших питань, будь ласка, звертайтеся за електронною адресою author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ ЕНЕРГОСЕКТОР УКРАЇНИ

Україні терміново потрібне енергетичне обладнання для аварійного відновлення енергопостачання постраждалих від війни регіонів. У списку затребуваного обладнання – понад 12 тис. найменувань. Якщо ваша компанія, асоціація чи країна готові допомогти, [зв'яжіться із Групою підтримки України Секретаріату Енергетичного Співтовариства.](#)

[Сторінка Енергетичного Співтовариства \(energy-community.org\)](#)

ПІДТРИМАТИ АРМІЮ УКРАЇНИ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, скористайтеся [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).